

EKONOMKA MARKÉTA ŠICHTAŘOVÁ: MZDOVÁ NEROVNOST MUŽŮ A ŽEN JE PŘIROZENÁ

- CZ24 News | 25. března 2021

Neuplyne měsíc, aby se v médiích nerozvířila ta či ona kauza, kdy nějaký politik či organizace vyzývají k „narovnání diskriminace mezi platy mužů a žen“.

I u nás si v březnu vláda předsevzala projednat „strategii rovnosti mužů a žen do roku 2030“. Asi už má lockdown vyřešený a nemá nic dalšího na práci. Nu – kupříkladu zpráva z poloviny října 2018 jí v jednom ohledu dává za pravdu. Prý vskutku mezi ženami a muži probíhá diskriminace: tehdy se totiž ukázalo, že umělá inteligence zabudovaná v náborovém systému americké společnosti Amazon „nemá ráda“ ženy, což – nepřekvapivě – způsobilo skandál.

Umělá inteligence se totiž naučila, že muži lépe vyhovují požadavkům společnosti. Za některá slova v životopise strhávala body. Nejhorší bylo, když žena uvedla, že vyhrála ženský pohár v šachu. Feministky tím dostaly nabito v argumentaci, proč je svět nespravedlivý a machistický. K „A“ už ale nebylo mediálně řečeno „B“.

Je vysoce pravděpodobné, že kdyby zcela stejná umělá inteligence nebyla nasazena v náborovém systému Amazonu, nýbrž v náborovém systému porodních asistentek, sociálních pracovníků či letušek, muži by si nejspíš ani neškrtili, a to ještě drtivěji, než jak byly „diskriminovány“ ženy u Amazonu. Ale pochybuji, že to by vzbudilo rozruch. Taktéž si nejsem docela jistá, zda by se ženy bouřily, pokud by umělá inteligence při náboru kanadských dřevorubců preferovala muže.

Mzdová nerovnost mužů a žen je totiž přirozená. Neplatí však u všech profesí stejně, někde je převrácena naruby. Například některé segmenty hereček a modelek jsou mnohem lépe honorovány než muži. Nevím o tom, že by se těchto mužů někdo zastával. Bere se to jako přirozený vývoj.

Také jsem se ještě nesetkala s tím, že by nějaká firma Šichtařce řekla, že pro ni nemůže přednášet, protože je žena, zato manžel se už mnohokrát dozvěděl, že je chlap a o chlapy nestojí. Dokud se gendery tolik neřešily, ani mě nenapadlo se nad tím pozastavit, brala jsem to jako fakt; ovšem v posledních letech mě to vždycky trkne, protože není lepšího důkazu, že převládající pohled na údajnou diskriminaci žen to má občas krapet popletené.

Faktem je, že to, že jsem baba, se už několikrát stalo „kvalifikací“ k tomu, aby po mně někdo něco chtěl (na poli businessu). Typicky přednášky nebo pozvání do různých médií. Má vrozená exemplární lenost mi vždy velela pokusit se místo sebe nastrčit kolegu či manžela; ale bylo mi řečeno, že „potřebují ženskou“. A nepochybuji, že jsou profese, kde by to fungovalo zase obráceně, jenom jsem se s nimi zatím mýjela.

Z ekonomického pohledu a z pohledu sakumprásk celé ekonomiky je totiž „nerovnost“ mužů a žen logický nesmysl. Pokud by ženy nabízely stejný výsledek za méně peněz, nikdo by muže nezaměstnal. Koupíte si snad kuchyňského robota, který je ve všech ohledech stejný jako jeho konkurence, vypadá stejně dobře, má stejnou výdrž, pouze je dražší? Ne? A tím jsme si už vlastně odpověděli, jak je to na trhu práce.

To, že má žena stejné vzdělání jako muž, ještě neznamena, že si z pohledu zaměstnavatele zaslouží stejnou odměnu. Ani dva muži se stejným vzděláním nemají obvykle stejnou mzdu. Někdy se stane, že i člověk s nižším vzděláním přináší vyšší přidanou hodnotu pro zaměstnavatele. Tak to prostě je. A pokud je například stejně vzdělaná žena ochotná strávit v práci třeba méně přesčasových hodin než muž, pak přináší zaměstnavateli menší hodnotu, takže si z jeho pohledu zaslouží menší plat.

Nicméně krajní feministky, odbory a obecně levice to řeší jako téma. Ve stejnou dobu, kdy bouchla zpráva o výběru zaměstnanců v Amazonu, bouchla i zpráva v BBC, podle které mezi zaměstnanci pobírajícími více než 150 tisíc liber ročně (tedy zhruba 4,4 mil. Kč) byly dvě třetiny mužů.

Logicky se nabízí otázka, jestli dvě třetiny nejvyšších postů neobsadili muži. Pak se nabízí otázka, jestli vůdčí pozice není pro muže přirozeně typická už od pravěku. To nabízí protiotázku, zda se to již nepřekonalo. Data totiž říkají, že když se seřadí mzdy v BBC od nejvyšší po nejnižší a zabodne se prst doprostřed mezi muže a ženy, je mzda mužů o 9,3 % vyšší než u žen.

Teprve hlubší analýza dat BBC však ukázala, že je chybou vše interpretovat jako diskriminaci žen. I řada mužů měla nižší mzdu než jejich kolegové na stejné pozici a stejného pohlaví.

Umělá inteligence je „kupodivu“ velmi chytrá a na rozdíl od většiny lidí umí statistiku. Překvapivě právě to v hyperkorektní době může být jejím problémem. Je totiž až příliš pravdomluvná:

Umělou inteligenci proto jako poradní nástroj vypnuli u některých amerických soudů, když se ukázalo, že na základě zkušeností z minula a znalosti pravděpodobnosti dopředu předpokládala větší recidivu u černochů než u bělochů.

Ne každá pravda se prostě smí říkat nahlas, byť je podložena statisticky. A tohle hyperkorektní manipulování statistiky se zatím umělá inteligence nenaučila.

Autor: Autor: Markéta Šichtařová

Zdroj: <https://sichtarova.blog.idnes.cz/>